c. Az Istennec kegyelmes ingereriuel inti az népet poenitentiára.

5 c Meg gyogyitom az én tölem való el ßakadáſokat, ingyen való nagy keduembe véſiem őket, mert el fordúlt az én búſúláſom ő róla.

6 Léſiec Izraelnec mint az harmat, virágzic ő mint az lilium, gyökeret vęr mint az Libanus hegyén való ęlő fa.

7 Ki terjednec az ő ágai, és az ő ékeſſége ollyan léſien mint az olayfának ékeſſége, és az ő ßaga mint az Libanns hegynec ßaga.

8 Meg vijulnac az ő árnyékánac lakói, és meg eleuenednec, neuekednec mint az földbe vetett búza mag, és tſemetéznec mint az ßölő tő, és az ő ßaga ollyan léſien mint az Libanus hegyen termett bornac ßaga.

9 Ezt kezdi az Ephraim mondani, mit téſiec én többé az báluánjockal? én meg tekintettem és meg halgattam ötet, léſiec én ő néki mint az zöldellő iegenye fa, én nálam lelted az te gyümöltſédet. d

d. Az az, én nekem köſſönyed valamit valába vöttel.

10 Kitſoda az bölts hogy meg ęrtenéie ezeket? Kitſoda az ęrtelmes ember, hogy eſiébe vennéie ezeket? Mert igazac az WRnac vtai, az igazac iárnac azokon, noha az Iſtentelenec meg botlanac rayta.

Hoſeas könyuénec bége.

IOEL PROPHETA.

¶ *Elößer feddi az népnec keménſégét, hogy holott az Iſtentöl illyen keményen meg verettetett, megis nem érzi az ö nyaualyáit, hanem azokban inkáb meg kéményiti magát. Máſodßor, miuelhogy az nép az Iſten büntetéſire inkáb meg keményedett vala: hogy nem mint meg alázta volna magát, nagyob veßedelmeckel fenyegeti öket. Harmadßor inti öket pœnitentiára. Negyedßer igéreteket téßen, mert iöuendöt mond az Christus orßágárol, és meg mutattya hogy noha illyen nagy romláſra iutottac, mind az által Iſten el nem feletközett az Attyákual tött ßöuetſégröl.*

ELSŐ RESz.

Feddi az nępnec kemenſéget, hogy az Iſten bűntetéſęuel ſemmit nem gondol, Es inti az papokat hogy az ő tiſztec ßerint böytöt hirdeſſenek.

1

AZ WRnac ßaua, ez mellyet ßólott Ioel által ki Pethuelnec fia vala.

2 Vénec hallyátoc meg ezt, és mindē földnec lakói halgaſſátoc meg, vallyons vólté valaha illjen dolog à ti idötökben? Es vallyon az ti Atyáitoknac ideiekben vólté többe illyen ßokatlan dolog?

3 Beßéllyétec meg ezt az ti fiaitoknac, és beßéllyéc meg az ti fiaitoc az ö fioknac, és azoknac fioc beßéllyéc meg az ö maradékoknac.

4 [a] Az mi meg maradott vala az Sáskától, meg éué az czerebogár, és az mi az czerebogártól meg maradott vala, meg éué az hernyó, az mi az hornytól meg maradott vala, el sütte az ragya.

a. Feddi à népet hogy az Iſtennec ezelött valo oſtorit nem tekintic meg, tudni illic, minemö hituan ſergeckel életöket el vötte és dragaſágat ßerzett.

5 Serkennyetec fel réßegeſec és ßiriatoc, és ordîtſatoc mindniáián ti bor iuóc az muſtért, mert el vétetet az ti ßáioktól.

6 [b] Bizonyára erößs nép iöue fel az én földemre, mellynec ßáma ninczen, az ö fogai ollyanoc mint az Oroßlánnac fogai, és azoknac zápiai, ollyanoc mint az Oroſzlánac zápai.

b. Hogy Iſtennec más oſtoráual ſem gödoltac, azert feddic velec. Nemellyec azt mongyác hogy az fellyül meg neuezett bogarokat neuezi erös népnec. Nemellyec vgy magiarázzác, mint ha az Propheta más veßödelömröl ßolna, melly ez vtán köuetköznec.

7 Pußtáuá téué az én ßölömet, és az én fige fámat meg hámtá, meg mezitelenituén meg mezitelenité és ßellel hányá, meg hiruadánac az ö ágai.

8 Keſereg mint az gyáß ruhában iáró menyaßßony keſergi az ö ifiu Wrát.

9 El költ az WR házából az kenyérrel ſ-borral való áldozat, keſeregnec az Wrnac Papiai, az Wrnac ßólgai.

10 El pußitatott az mezö, keſeregnec az földnec lakói, mert el veßiett à búza, el ßáradott à muſt, meg izetlenölt az olay.

11 Szégyenüllyetec meg ßántó emberec, órditſatoc ti ßölö miueſec, az búzáért és az árpáért, mert el veßiett az mezönec gabonáia.

12 Ki ßáradott az ßölö tü, el veßiett az figés kert, az pomagranátis, az pálma fáis, az álma fa, az mezönec minden élö fái ki aßitanac, bizony ki ßáradott az öröm az embereknec fiai közzül.

13 [c] Öltözzetec ſákban, ßiriatoc ti Papoc, Iaygaſſatoc ti kic az oltárhoz ßolgáltoc, iöuetec el hallyatoc gyáß ruhában kic az én Iſtenemnec ßólgai vattoc, mert az ti Iſtenteknec házából el veßett az kenyérrel és borral való áldozat.

14 Hirdeſſetec böytött, hijátoc ößue à népet, gyütletec egybe az véneket, és az földnec minden lakóit az ti Wratoknac Iſtenteknec házába, és kiáltſatoc az Wrhoz (ezt monduán.)

c. Az Papokat inti hogy látuán mind az el mult veßedelmet, mind pedig az ielen valot és köuetközendöt, gyáß ruhában öltözuen, hirdeſſenec böitöt, hogy az könyörgesre ö kolnatoſoc lehesſenec, és az könyörgesnec bizonios formáiát iria nekie.

15 Iay nékünc ez nap, mert közel vagyon az Wrnac napia, és vgy iö mint az puſztitó az mindenható Iſtentöl.

16 Auagy nem ſzemetec láttára veſzetté el az élés? vallyons nem az ti ſzemetec láttára veſzetté ki az Iſten házából az öröm és az vigaſág?

17 El

17 El rothadtanac az el vetett
magoc az barázdác alatt, el pusz-
túltanac az gabonás házac, el
romlottanac az tsűrőc, mert ki
aszott az búza à földből.
18 Miképpen fohászkodic az ok
talan állat? miképpen bőgnec az
őkrőc? mert nintsen életec, meg
az iuhoknac nyáiais el veszett.
19 Te hozzád kiáltoc URam,
mert az aszálynac tűze meg e-
mészitette az pusztábéli fűuet, és
az heuség el égette az mezőnec
minden fáit.
20 Még az mezei vadakis te
hozzád kiáltanac, mert el száradtanac
à folyó vizeknec vőlgyei,
mert meg emészitette az heuség à
pusztábéli szép zőld fűuet.

II. Rész.

Vgyan azon veszedelmekről emlekezic à Prophéta az mellyekről az első Caputban emlékőzett vala, és inti az népet szent gyűlésekre, bőytőlésekre, és igaz Pœnitentiára, kiknec igér kűlső testi iokat, és azockal egybe lelki iokatis.

a: Az az, Hirdessetec meg mind az egesz orszagban, hogy Ierusalemben gyűles leszen.

1 Kűrtőllyetec[a] Sionban és
kiáltsatoc az én szent he-
gyemen, meg rémőllyetec ez
földnec minden lakói, mert el
iőtt az URnac napia, mert kő-
zel vagyon.
2 Az setétségnec és az homály-
nac napia, à kődnec és à homály-
nac napia, mint az haynal ollyan
hirtelen ki terjed az hegyekre:
nagy és rőttentes nép kihőz világ
kezdetitől fogua hasonló nem
vólt, s- többé sem lészen nemzet-
ségről nemzetségre.

b: Rőttenetes ellenseggel fenyegeti az nepet mellyet nemellyec az Assyriabeliekről, nemellyec sassakrol magyaraznac.

3 [b] Meg eméſztő tűz lészen ő előt-
te, és ő utánna égető láng, Iudá-
nac főlde ollyan ő előtte, mint
az győnyőrűség es paraditsom
kerte, de ő vtánna pusztulásnac
pusztáiá lészen, s- vgyan nem me-
nekedhetic ő meg.
4 Az ő tekénteti ollyan lészen,
mint az louaknac tekintetec, és
futosnac mint az louagoc.
5 Az hegyeknec tetéién olly zőr-
géssel vgrandoznac, mint az sze-
kereknec zőrgésec, és mint az
pozdoria eméſztő lángnac tsat-
tagása, mint az űtkőzetre készőlt
erős nép.
6 Minden népec el rémülnec
tőle, minden ortzác el feketed-
nec tőlőc való féltekben.
7 Ollyanoc lésznec mint az O-
riásoc, széllel futosnac mint az
űtkőzetre való férfiac, az város
kő falára fel hágnac, és kiki mind
szabadon iár az ő vtán, nem tar-
toznac meg vtokban.
8 Senki az társát vtában nem
szorongattja, kiki mind szabadon
iár az ő vtában, az fegyuer kőzzé
mennec, még sem esic seb raytoc.
9 Az várost szabadon által iár-
iác mintha kapuia sem vólna, az
keritésen futosnac, házakat meg
hágnac, ablakokon be mennec
mint az lopó.
10 Reszket az főld ő előtte, és
keseregnec az egec, az nap és az
hóld el feketődnec, és à tsillagoc
meg vonszác az ő fényeket.
11 Es az UR szól az ő serege e-
lőtt, s- ő nódittya (őket,) mert fe-
lőtte igen nagy az ő tábora, mert
erős à ki meg szerzi az ő beszédét:
Mert nagy az URnac napia, és
igen rőttenetes, s- ki álhattya meg
azt?

12 Es meg ſiinte moſtanis, ezt
mondgya az WR : terietec meg
én hozzám, tellyes ti ſiiuetec ſie-
rint böytöléſſelis, ſiráſſalis, keſer-
géſſelis.

13 Es ſiaggaſſátoc ſiiueteket
nem ruhátokat, ſ- terietec az ti
Wratokhoz Iſtentekhöz. Mert
ö kegyelmes és irgalmas, keſe-
delmes az haragra, és nagy az ö
kegyelmeſſége, meg tartozic az
büntetéſtöl.

14 Ki tudgya talám hozzátoc
ter az Iſten és meg bánnya ſián-
dékát, és ki tudgya talám áldáſát
hadgya vtánna raytatoc, meg
hadgya az kenyérrel, és borral
való áldozatot az ti Wratoknac
Iſteneknec.

15 Kürtöllyetec Sionban, ſien-
tellyetec böytöt, hirdeſſetec gyü-
léſt.

16 Gyütſétec öſiue az népet,
hirdeſſetec gjüléſt, vegyétec mel-
létec az véneket, vegyétec köz-
zétec az aprotskákat, e és az tſets
ſiopókat, ſ- mennyen ki az vö le-
gény az ö belsö házából, és az
menny aſiſioni az ö ágyás házá-
ból.

e: Az aproſkat azert, hogy meg öſmeriec azokõ mit erdemlettec ök, ha meg azokis Iſten haragiaban vadnac.

17 Az Templomnac tornátza
között, és az óltár közöttt ſiria-
nac az papoc az WRnac ſiólgai,
ſ- ezt mondgyác: Légy kegyel-
mes WRam az te népedhöz, és
ne botſáſſad ſiidalomra à te örök-
ſégedet, hogy à pogányoc ö ray-
toc wralkodgyanac, hog ne mon-
gyác az népec, hól vagyon az ö
Iſtenec?

18 Es nagy buzgó ſieretettel
hozzá fogadgya az WR az ö
földénec népét, ſ- meg kegyelmez
az ö népénec.

19 Es válaſit téſien néki az WR,
ſ- ezt mondgya az ö népénec: Im
én adoc tinéktec búzát, muſtot,
olayt, ſ- meg elégedtec vele, és
nem adlac többé titeket pogá-
nyoknac ſiidalmára.

20 Es az éſiaki népet meſiſie ü-
zem tületec, puzta és ſiáraz föld-
re ſielleztem ötet, az nap keleti
tengerre fordîtom artzal, és az
vtóllyát az vtólſó tengerre, fel
mégyen az ö doha, fel mégyen
az ö büzi, mert el hitte magát
hogy minden tehetö légyen.

21 Ne félly föld népe, hanem
örülly ſ- vigadgy, mert az WR
nagy keſiülettel keſiült az te ſe-
gitſégedre.

22 Ne féllyetec, mezei vadac,
mert meg zöldül à puſitánac me-
zeie, mert az fa gyümölczét te-
remti, az füge és az ſiölö ki hoz-
za az ö gazdagſágát.

23 Tijs Sionnac fiai örvendez-
zetec és vigadgyatoc az ti Wra-
tokban Iſtentekben: Mert alkol-
matos idöben esöt ád tinéktec,
és zápor esöt ſiállit le tinéktec,
és esöt az elsö hólnapban.

24 Es meg rakodnac tsürötöc
buzáual, tſikorognac az ſaytóc
borral, olaijal.

25 Es más eſitendöket adoc a-
zoc helyébe à mellyekben à ſás-
ka, az tſere bogár, és az hernyó
az életet meg öttéc, az én nagy
ſeregem mellyet reátoc kültem
vala.

26 Es ſiǒntelen éſitec ſ-meg elé-
geſitec,és ditſéritec az ti Wratok
nac Iſtenteknec neuét,mert tſuda
képpen tſelekǒdett veletec, és
nem marad az én népem ſiégyen
be ǒrǒcké.

27 Es meg tudgyátoc hogy
Izrael népe kǒſit vagyoc én : En
vagyoc az ti Wratoc Iſtentec,
nintſen tǒbb én nálamnál,ſ-nem
pironkodic ǒrǒcké az én né-
pem.

Eſai 44. Act:2. 28 d Es ez vtán léſien ez, hogy
ki ontom az én lelkemet minden
emberre, és prophétálnac az ti
fiaitoc, és leánitoc,és az ti vénei-
tec álmakot látnac ,és az ti iffiu
népetec látáſokat látnac.

d: Lelki aián dekockal i- geri magat Iſten az ǒ ne- penec.

29 Sǒt meg az én ſiólgaimra
és ſiólgáló leánimrais ki ǒntǒm
az én lelkemet azokon az napo-
kon.

30 Es tſudákat téſiec az ege-
ken és ez fǒldǒn, e vért, tüzet,és
kǒd oſilopokat.

31 Az nap ſetétſéggé válic,és az
hóld vérré, minec elǒtte elió az
WRnac nagy és rǒttenetes na-
pia.

e: Az ſent irat à napnac, holdnac es czillagoknac homalyoſſagat, mindenkor kǒuetkezendó nyomoruſagot es haboruſagot ielentenec, mert az veſzedelemnec ideien az embernec vgy teʒic hogy azokis nem fenlenec.

32 Es ackoron valaki az WR-
nac neuét ſegitſégre hija, meg
ſiabadúl : Mert Sionnac hegyén
és Ieruſálemben léſien az ſiaba-
dúlás, mint meg igérte az WR,
az az , à maradékokban, à kiket
az W R hijut.

III. Réſz.

Ez Caputban nijluabban ſol az ǒ népénec meg ſzabaditaſarol , és az ǒ el ínſegeknec romláſokrol, mellynec haſznáris meg mondgya az Prophera, az van azt mondgya hogy minec vtánná Iſten az ǒ népet helyére állattya, meg áldgya,hogy ſemmi fogyatkozáſoc ne légyen.

1 MErt imé azokon az na-
pokon, és az idǒben az
mellyben Iudánac és Ieruſálem-
nec fogſágát meg fordítom.

2 Ackor egybe gyüytec minden
pogányokat,és ſiólitoc Ioſaphat-
nac vǒlgyére, a és ott perlec ǒ
velec az én népemért, és az én ǒ-
rǒkſégemért az Izraelért, mert
az pogányoc kǒzǒtt azt el ſiel-
leſitettec, ſ-meg oſitoztac az én
fǒldemmel.

a: Az Ioſaphat vǒlgyerǒl az embereczǒkat ſzollottanac, es illy gondolatba voltanac, hogy mindez vilagnac oda kellyen gyülni az itiletre de az ollyan gonodolat nem egyeb banē hijaba valo alom: Iollehet pedig hogy fordithatnó: igy, hogy az Iſten az pogan nepeket az ǒ itiletinec vǒlgyebe gyüyti,mert az Iehoſaphat, annit teßen mint Iſten itiletinec vǒlgye. De keſſeg nelkül az Iſtennec hatalmas diadalmarol ßol, mellyet vǒtt vala az poganyokon Ioſaphat altal egy mezǒben Ieruſalemhǒz nem meßße. Azt mongya azert hogy noha minden pogan nepec ellenſegi az ǒ nepenec, es ǒket rontani, veßteni akariac mind az altal mint regen az Ioſaphat vǒlgyeben meg rǒntotta vala à ſoc poganyokat 2. Paral. 20. azonkeppen moſtis nem hagyja az ǒ nepet,hanem az ǒ nepe melleтт zaßlot emel az poganyoc ellen.

3 És nijlat vontanácaz én né-
pemre, b és az gyermekeket olly
oltlón arúba vetǒttéc, melly ól-
tió az parázna leányokat boron
el adtac,hogy ihaſſanac.

b: Nagy ket gyalazattya az Iſten nepenec, hogy oltſon adgyac,es az arrat gonoß helyre kǒltic

4 c Sǒt mi kǒzǒm vólt énné-
kem te veled Tyrus és Sidon, és
Sidoſagnac minden határos ſiom
ſiedi tallyon érdemlettemé ezt
à mijuel fizettél énnékem, és ha
ezzel fizettec énnékem,nagy ha-
mar az ti feietekre fordítom az
mint érdemlettétec.

c: Az ßomßedochal panaßolkodic, hogy ǒkis az idegen nepekhǒz aduan magokat, rontottac az Sidokat.

5 Mert az én ezüſtǒmet, és a-
ranyamat el vittétec,d és az én
drága marhámat az ti Templo-
mitokba vittétec.

d: Az Templum gazdagſagaert es annac gyalazattyaert feddic.

6 Es

6 Es Iudánac ſ- Ieruſálemnec
fiait az tenger elué Görögöknec
pénzen el adtátoc, hogy meſſie
vetnétec őket az ő házoktól.
7 De imé fel költem őket az
helyből à houá pénzen adtátoc,
és meg fizetec néktec az ti érde
metec ſierint.
8 Es adom az ti fiaitokat, és az
ti leánitokat az Iuda fiainac ke-
zekbe, és ők el adgyác azokat pén
zen, à Sabeuſoknac meſſie való
népnec, mert az WR végezte.
9 Hirdeſſétec meg ezt az népec
között, hirdeſſétec hadat, támaſi-
ſiátoc fel az hatalmaſokat, el iö-
nec, fel kelnec mindnyáián az ha-
dakozó férfiac.
10 Rontſátoc el az ti ſiántó va-
ſatokat tſinállyatoc fegyuereket
benne, és kaſiátokból tſinállya-
toc dárdákat, à beteges ezt mond
gya: de erős vagyoc én.
11 Gyüllyetec öſſue és iöijetec
el minden népec, gyüllyetec fel
minden felől, ott vágia le az WR
az te erős ellenſégedet.
12 Serkennyenec fel és iöijenec
fel à népec Ioſaphat völgyébe,
mert ott ülöc hogy meg itéllyec,
és meg bünteſſec minden népe-
ket, kic köröskörnyül vadnac.
13 [d] Veſſetec ſarlót az gabona-
ba, mert meg ęrt à gabona, iöije-
tec el ſiállyatoc le mert rakua az
ſaytó, teli vadnac az nyomóſier-
ſiámoc, meg ſokaſúltanac az ő
gonoſſágoc.

d: Indittya Iſten az ő büntető ſolgait, mert ideie à büntetéſnec, meg ert à gabona, mert rakuac gonoſſággal.

14 Az népec, à népec à tſépléſ-
nec völgyébe iönec: Mert közel
vagyon az WR napia az tſépléſ-
nec völgyében.
15 Az nap és à hóld meg homá-
lyoſodnac, és az tſillagoc meg
vonſiác fényeket.
16 Es az WR Sionból nagy ſió-
ual ſiól, [e] és Ieruſálemből ſióza-
tot téſien, ſ-meg rémülnec az ę-
gec, és az föld, és az WR léſien
az ő népénec reménſége, és Iz-
rael fiainac erőſſége.

e: Sionbol es Ieruſalembōl mondatic ſolni az Ur, mert ott mondatic vala lakozni az Cherubimoc közöt.

17 Es meg tudgyátoc, hogy én
vagyoc az ti WRatoc Iſtentec
ki lakom Sionon, az én ſientſé-
gemnec hegyén, és léſien Ieruſá-
lem ſientſéggé, ſ-idegenec többé
által nem iáriác őtet.

Pſal: 132.

18 Es hogy ackor az napon
à hegyec muſtual tſeppegnec, és
az halmoc téijel folynac, és Iudá-
nac folyáſi vizeckel bęuölköd-
nec, és kút fő ſiármazic az WR
házából, és meg öntöz Sittimnec
völgyét.
19 [f] De Ægyptus puſitáuá lé-
ſien, és Edomnac földe kietlen
puſitaſágra iút, az Iuda fiain tött
gyötrelmeiért, mert ártatlan vért
ontottac az ő földökben,

f: Meg bünteti Iſten az ő népenec ellenſegit.

20 Es az Iuda öröcké meg ma-
rad, és Ieruſálem nemzetſégről
nemzetſégre gyarapodic.
21 [g] Es ki tiſititom vérekből,
mellyből ki nem tiſititottam va-
la: Mert én vagyoc az Sionban
lakó WR.

g: Ertelme ez. En ez ideig az en nepemnec tiztatalanſagat el nem tiztitottam nyomoruſagoc altal, annac okaert az ő tiztatalanſagokan vgyan el rodhattac, azért meg tiztitom őket, hogy tiztac legyenec.

Ioel könyuénec vége.

AMOS